GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 20 AUGUSTA 1935 — BROJ 259

Što Bethlen radi u Londonu?

London 20. Ima već tri dana da se ovdje nalazi u posebnoj misiji bivši mađarski pretsjednik vlade grof Bethlen. Jučer je imao sastanak sa sekretarom ministarstva inostranih posala, kao i sa još nekoliko vidjenijih engleskih političkih ličnosti.

Doznaje se da će se sutra sastati i sa ministrom vanjskih posala sir Samuel Hoare-om.

Ležišta zlata i antracita u Sloveniji

Iz Celja se javlja senzacionalna vijest, da je g. Vlada Petrić iz Smartnog na Paki našao u gornjograjskom srezu velika ležišta zlata i antracita, koga kod nas još nigdje nisu našli. Zlato je g. Petrić našao u piritu. Stručnjačkim ispitivanjem konstatovano je da u kubnom metru pirita ima okruglo 4 do 5 grama čistog zlata. Kako se nalazišta rude nalaze na zgodnom mjestu s obzirom na transport i na rudarske radove, ekspoatacija bi bila veoma rentabilna.

Pripremani kraj Stahlhelma

Ovih dana je njemačka javnost čitala kratak komunikej, da je državni kancelar Hitler primio ministra javnih radova Seldte-a i da je predmet njihovog razgovora bila budućnost Stahlhelma. Time je javnosti potvrđeno, da je pitanje dalje egzistencije te organizacije dospjelo u odlučan stadijum. U informiranim krugovima je bilo poznato, da je državni kancelar već i ranije toj stvari pregovarao s ministrom Seldte. Međutim jedan od tih razgovara, koji su se do nedavna održavali u Obersalzbergu, Hitlerovoj ljetnoj rezidenciji, tek sada je objavljen javnosti, možda iz toga razloga, što u Berlinu nije mogao izbjeći opštu pažnju. Poslije toga komunikeja više nema sumnje, da je sudbina Stahlhelma riješena. Ta organizacija će za najkraće vrijeme biti raspuštena. Sada se traži samo forma, kako da se to učini. Sve pripreme su već izvršene i raspuštanje pojedinih zemaljskih organizacija Stalhelma je jasan predznak toga. Moć Stahlhelma se sada proteže samo na manji dio države. Najveći broj organizacija više ne fungira.

Prilikom sastanka ministra Seldte i kancelara Hitlera govorilo se o ličnom položaju njemačkog ministra javnih radova, koji resor Seldte još uvijek drži. Državni kancelar traži izlazak i premišlja kako to pitanje najbolje da riješi. Izgleda malo vjerovatno, da će Seldte i dalje moći ostati njemački ministar javnih radova, jer je u poznatom kabinetu Hitler-Hugenberg, koji je bio početak Hitlerove moći, pretstavljao organizac. Stahlhelm

Pomorska konferencija tek 1936

London 20. Povodom japanskih vijesti da bi se mogla pomorska konferencija održati još u oktobru ove godine, sinoć, je engleski admiralitet saopćio da će se pretstojeća pomorska konferencija održati početkom godine 1936. Engleski se admiralitet nada da će na jesen ove godine započeti pretkodni razgovori izmedju pet pomorskih sila. Dvostrani razgovori o toj stvari vode se sada sa Francuskom, a doskoro će se povesti i sa Italijom, a vjerovatno i sa Rusijom.

Predlog za zajednički sastanak u oktobru je već otposlan vladama u Washingtonu, Tokiju, Rimu i Parizu. Drži se da će poziv za pretstojeću flotnu konferenciju uputiti Amerika.

Italiju privlače dijamanti

Aleksandrija 20. U blizini abesinskog mjesta Uddur, koje je 150 km udaljeno od talijanske somalijske granice otkrio je kapetan Frattini, prema vijestima iz Mogadisca ogromna polja dijamanata. O tome je obaviješten vlada u Rimu koja će predužeti mjere i obrazovati jednu stručnu komisiju da ode na lice mjesta i utvrdi je li to tačno i usput da utvrdi na „čijem" se teritori u to nalazi.

Francuze plaši sadašnja rezerviranost Njemačke

Pariz 20. Pariški su krugovi nakon neuspjeha trojne konferencije skeptičniji nego ikada ranije u povoljno rješenje talijansko-abesinskog sukoba. Prevladjuje opća bojazan da ne će doći do mirnog rješenja i da bi veoma lako, još u toku ove godine moglo doći do oružanog konflikta u Istočnoj Africi. Francuski su politički krugovi uvjereni da bi rat u Istočnoj Africi imao dalekosežnih posljedica i po razvoj politika u samoj Evropi. U Parizu podvlače da bi trebalo biti naivan, kad bi se držalo da Njemačka ne bi pokušala da iskoristi situaciju u svoju korist i nastojala da ostvari svoj plan, u cilju da pomakne svoje granice na Brenner. Također se isključuje i ta mogućnost da bi Njemačka u tom slučaju nastojala da svoje granice pomakne i nešto južnije, jer je poznata akcija njemačkih izbjeglica iz Tirola, čiji se centar nalazi u Münchenu. Francuzi tvrde da kad Talijani vode borbu za svoju iredentu u Švajcarskoj, ne bi bilo čudo da i Niemci to isto urade za zaštitu svojih sunarodnjaka u Italiji.

Strahovite poplave u Sjev. Italiji

Geografska karta užasnih katastrofalnih poplava radi nevremena kada je bio potpuno uništen mjesto Molare a grad Ovada teško oštećen.

Radi obilja vode rijeka Orba i Stura prešla je granice i razlila se po ravnici.

Javlja se, da se broj žrtava, koji je prije iznosio oko 600, popeo na preko 1000 ljudi.

Dr. Laza Marković o hrvatskom pitanju

Beograd 20. Početkom idućeg mjeseca izaći će iz štampe dvije knjige bivšeg ministra dr. Laze Markovića. Jedna knjiga izlazi na hrvatskom jeziku latinicom pod naslovom: „Jugoslovenska država i hrvatsko pitanje. Druga knjiga izlazi u Parizu na francusk. jeziku, a ima naslov: „Vanjska politika Jugoslavije."

Masonska kolonija u Palestini

Jeruzalem 20. Ovdašnji list „Palestine Post" javlja, da je Velika loža Njemačke, koja je izabrala Jeruzalem kao skloništa, odlučila osnovati u Palestini koloniju za onu masonsku braću koja su progonjena u Njemačkoj i drugim protumasonskim zemljama došla u Palestinu ili su pak odlučila tamo pribjeći.

Je li ekonomska kriza na izmaku?

Zagreb 18. VIII. Prateći izvještaje sa raznih svjetskih tržišta dobiva se utisak kao da se ekonomske prilike — općenito uzevši — popravljaju. Ovdje ondje postoji još izvjesna privredna depresija, ali su izgledi u bolji razvoj ekonomskih konjuktura ipak sve vjerojatniji, a ponegdje i stalniji. Dugi period krize prispjeva napokon u svoju završnu fazu, a o tome uvjerava i sam psihološki njen elemenat, koji je ovog puta i preveć dugo opravdao njeno postojanje. Ovog je puta ciklus depresivnih pojava bio i odveć ekstenzivan.

U Velikoj Britaniji se već nekoliko mjeseca privredna javnost izjašnjava dokazima, koji idu zatim, da uvjere svijet, kako je ta zemlja, izvršivši sveobuhvat u svoju ekonomsku strukturu i u disciplinovanje aktivnih privrednih snaga, uspjela da svoj privredni život oslobodi od teške more, koju mu je bio prouzrokovao opći poslijeratni ekonomski, a i moralni kaos. Engleska je zaista izašla iz poremećaja i spasla svoje prave ekonomske vrednote, ali je njen napor oko toga posla nanio ipak ostaloj svjetskoj privredi dosta nervoznih posljedica. I proći će još prilično vremena, dok se nivo sanacije podigne do jedne opće ustaljenosti.

Sjedinjene Sjevero-američke Države prošle su također kroz jedan vrlo teški period, u kojem je i opet jedan smioni eksperimenat imao da riješi svu glomaznost jedne nezapamćene krize, tim jače i oštrije što je privreda u toj zemlji već odavna i jedno od glavnih uporišta cijele svjetske privrede. I sad nastaje pitanje, je li u toj tako važnoj i privredno sivo razvijenoj zemlji ekonomska kriza pri kraju? Ili je jedno bolesno stanje samo prividno izliječeno, pa se u tome osjećanju ondješnja privreda samo sugestivno oporavlja bez dubljeg jednog osiona na pozitivne zakone razvoja i napretka?

Konstatovati se mora po onome, što piše C.—P. Hobbè u „Figaru", da se Wal Street sve više ističe nekim novim elanom. Ritam privrednog pulsiranja brz je i jak. Sjedinjene Države i cio svijet gledaju u tu ponovno jaku plétoru s najvećom zabrinutošću. Tokom posljednja četiri mjeseca neprekidna je hossa dovela veći dio industrijskih dionica do jednakog, pače i višeg nivo-a od onoga u julu mjesecu 1933 g., koji je bio nastao poslije depresije dolara i zavedenja New Deal-a. U mnogo slučajeva papirni je dolar ponovno došao do tečaja, koji je bilježen u septembru 1931 g.

Efekti javnih servisa preosvojili su također svoje povoljne tečajeve, koje su bili izgubili uslijed stava demo-

kratske administracije. Jednako se i akcije željeznica operavljaju: New York Central, Chesapeale i Ohio, te Pensilvanija pred 3 su dana dostigle visoke tečajeve za cijelo godište.

Uporedo s tom pojavom raste i obim transakcija. Kroz posljednja 3 dana izmijenjeno je $2^1/_2$ milijuna titrova. Spekulativni poslovi, koji su sve više padali nakon bankarske krize od 1933 g., počinju opet da cvatu.

Vidi se po svemu, da su pogreške nedavne prošlosti likvidirane, ali i zaboravljene. Situacija je sasvim drukčija, nova — i u njoj se već ne snalazi ni sam Roosevelt, koji je pri tom bio najviše na djelu. Oporavljena privreda američka kao da zaboravlja njegove napore i više ne mari da ga slijedi. Ona ne će više da zna za periodične injekcije ni za ine lijekove. Obnavlja se u njoj svijest, da je krizi odoljela više snagom svoje krepke prirode, nego li odredbama Rooseveltovim. I odista, otkad je Vrhovni Sud osudio Niru, otkad Kongres donosi odluke po svome shvatanju, novac izlazi iz banaka, jer ga tu ima već izobilja. Poslovi oživljuju, naročito u teškim industrijama. Kapital se osjeća oslobodjenim. Željeznice se pune robom. Cijene pokazuju sve jaču i stalniju tendenciju k porastu. Burze vrve interesentima. I tako duh oživjelog liberalizma očituje sve više aktivnosti, izazivlje sve više povjerenja, a sve to vodi k prosperitetu.

I sad se nameće pitanje: hoće li Rosevelt ustrajati da bude i dalje neki vidar ili će ovaj nalet k prosperitetu usvojiti kao gotov čin i posljedicu jedne izvršene sanacije, te istupiti kao „pretsjednik prosperiteta". To će biti dilema, koja će doći do izražaja kod narednih izbora. Jer medalja ima i svoje naličje: golema je inflacija povećala u jednoj godini bankarske pologe za 30 posto; dolar je još uvjek ugrožen, tek što se ne zna je li za duži ili kraći rok, a sadašnja fiskalna reforma tek je kap u budžetskom bezdnu.

To su doduše još uvjek veliki problemi, ali u ovaj čas oživljenje engleskog i američkog poslovnog tržišta mora da interesuje cio svjet i dâ ga budno prati, jer ako to oživljenje potraje, ako mu paralizatorni elementi ne naškode, onda će ono da ima i svoju pozitivnu reperkusiju na ostala svjetska tržišta i bit će prilike, da se njegove blagodati i na njima konstatuju, tim prije što i eve druge zemlje svaka po sebi, rade na suzbijanju krize. Onda bi se moglo reći, da stojimo na izmaku krize i da sazrijevaju prilike za jače međunarodne sporazume koliko na terenu izmjene dobara, toliko na terenu stabilizacije svjetskih valuta. Kad se sve to sretno izvrši, nitko ćemo kazati, da smo preturili jedno od najteskobnijih razdoblja u ekonomskom životu svijeta.

D. Sirovica.

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina boj ailaka
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

Konkordat i Jugoslavensko-Talijanski odnosi

Povodom zaključenja konkordata izmedju Jugoslavije i Vatikana piše u prošloj političkoj reviji na francuskom jeziku „L'Europe centrale" g. Charles Loiseau i ovo:

„Zaključenje konkordata od važnosti je i zbog odnosa Jugoslavije prema Italiji. Za vrijeme kada je postojao latentan sukob izmedju Italije i Jugoslavije, moglo se smatrati da Sveta Stolica pokazuje malo volje za potpisivanje službenog sporazuma sa Beogradom iz razloga, da ne bi učinila nešto protiv intencija g. Mussolinija. Danas Italija ima važnije brige nego da ističe važnost svoga ranijeg prava na Jadransko more i Primorje. Za Vatikan je važno, naročito sada pri početku nove vlade u Jugoslaviji, da ne izgleda kao da pomaže političko—religiozni separatizam, koji odbija da iskreno prihvati princip nacionalnog jedinstva. Rimska Kurija prestala je da sumnja na Malu antantu, izgleda čak da je počela da pokazuje neku simpatiju, zaključenjem konkordata sa Jugoslavijom. Može se očekivati da je za nju bolje i da će više koristi imati od ove serije sporazuma, nego od predusretljivosti prema g. Hitleru, koju je dosada pokazivala".

*

Pariški list „La Liberté" piše: Poznato je da su Vatikan i Kvirinal već odavno imali izvjesna predubedjenja prema bivšoj trojedinoj kraljevini. Izgleda da je Mussolini želio raspad svoga susjeda. Govorilo se jedno vrijeme o nekoj katoličkoj državi, središtu Evrope, koja bi pored Austrije i Madjarske obuhvatala Sloveniju, Hrvate i Dalmatince. Sa pravom ili pogrješno sporost pregovora pripisivala se uticaju ovih tendencija. Ali, Italija ima sada drugih briga. Afrika je sve više privlači. S druge strane, ona se uvjerila da susjedna zemlja ima nesavladivu želju za životom. Realista Duce se je poklonio pred činjenicama. Odričući se da potpomaže političke i religiozne intrige, prestajući da se poziva na staru venecijansku hipoteku nad Dalmacijom i Jadranskim morem, on je bez oklijevanja priznao princip jugoslovenskog jedinstva."

I.

Senator Frangeš o prijateljstvu izmedju Jugoslavije i Italije

Jugoslavenski senator dr. Oton Frangeš već je i do sada davao izjave talijanskoj štampi, ako se ne varamo, upravo rimskom listu „Lavoro Fascista" jednu izjavu, koja je u glavnom privrednog karaktera, ali je uvod politički. Za to je ta izjava našla na velik odjek u fašističkoj štampi. Svi talijanski listovi prenjeli su tu izjavu senatora Frangeša u cjelosti ili u izvatku, naglašujući naročito politički dio te izjave. I strana štampa je prenijela izvätke iz te izjave ističući, da je ta izjava navodno znak talijansko-jugoslovenskog zbližanja... Jugoslovenska štampa nije se medjutim osvrtala na tu izjavu, nego je par listova („Morgenblatt", „Obzor". Primorske Novine") donijelo vrlo kratki izvadak iz privrednog dijela izjave.

„Lavoro Fascista" od 8 augusta donosi tu izjavu pod naslovom „Talijansko-jugoslovenski odnosi. — Mogućnost sporazuma na političkom i ekonomskom polju". — Rimski list piše:

„Senator Oton Frangeš, ugledna jugoslovenska ličnost, dao je ove važne izjave o talijansko-jugoslovenskim odnosima:

„Jugoslavija, zajedno sa državama, koje su s njome udružene u Maloj antanti i Balkanskom sporazumu, primila je sa velikom simpatijom i zadovoljstvom izjave, koje je novi talijanski minister dao 15. marta prilikom podnošenja akreditivnih pisama jugoslovenskom Knezu Namjesniku Grof Viola izjavio je, da Italija ne gaji nikakve neprijateljske namjere prema Jugoslaviji i da nema namjeru da sprečava njen razvoj niti da stvara smetnje njenom teritorijalnom integritetu. Jedna takva izjava, zajedno sa komentarom koji je slijedio u beogradskoj „Pravdi" dovodi do onog objašnjenja odnosa izmedju dvije države, koje su ozbiljni jugoslovenski političari odavno željeli i koji će u budućnosti morati da budu osnov zajedničke spoljne politike. Uostalom za postignuće jednog takvog cilja niko, sa jugoslovenske strane nije bio toliko doprineo, koliko nepreželjeni kralj Aleksandar, čije namjere u pravcu prijateljskih odnosa prema Italiji prelažahu i samu, gore citiranu izjavu. Da podli marseilleski âtentat nije presjekao planove Kralja Aleksandra, mi bi sigurno došli do još značajnijeg zbližanja između Jugoslavije i Italije. Ne smijemo zaboraviti i zasluge bivšeg talijanskog ministra u Beogradu g. Galia, kao ni zasluge bivših ministara spoljnih poslova koji ni u najtežim prilikama nisu nikad izgubili iz vida zbližanje sa Italijom. Mi možemo pravilno da ocijenimo uspjeh, kojim je krunisana ova akcija samo onda, ako se sjetimo da su godinama i godinama, odgovorni ministri i diplomate od karijere bili uvjereni, da je oružje jedino sredstvo kojim se mogu likvidirati neriješena pitanja izmedju Italije i Jugoslavije. Mi dakle moramo da budemo naročito zahvalni onim političkim ljudima dviju zemalja, koji su otklonili opasnost jednog sukoba i prokrčili puteve prijateljskog razumjevanja u pitanju još otvorenih problema".

Senator Frangeš zatim iznosi privredne odnose izmedju Italije i Jugoslavije.

Kako je „Prager Presse" shvatio izjavu senatora Frangeša

Osobitu pažnju posvećuje izjavi senatora Frangeša „Prager Presse", Benešov organ, koji je donosi u većem izvodu sa posebnim komentarom.

U komentaru datiranom iz Rima, ističe da su dugogodišnji odnosi izmedju Rima i Beograda u prvim mjesecima ove godine pokazali poboljšanje, koje je kod prijatelja sporazuma izmedju obadviju jadranskih susjednih država izazvalo dobro raspoloženje, tim veće, što su nastojanja odgovornih političara kako Italije, tako Jugoslavije jasno i nedvoumno uperena u pravcu smirenja i promicanja suradnje. Talijansko-jugoslovenski pregovori, koji se već dugo vremena predvidjaju, nisu nažalost još mogli biti povedeni. Da Italija ipak radi na planu za konkretno zbliženje i trajni sporazum sa Jugoslavijom, razabire se iz nedavne izjave, koju je Mussolini dao u tom pitanju grčkom generalu Kondilisu. U toliko je simpatičniji glas, koji dolazi iz Beograda i jasno traži da ubrza na rad na jugoslavensko-talijanskom približenju. Tako piše „Präger Presse".

Od hladnoće
štite samo dobra odijela.
Samo dobra i jeftina - kod
TIVAR ODIJELA
za svu djecu!

Sastanak udruženja dužnika

Za 29 o. mj. zakazan je u Beogradu sastanak udruženja dužnika i delegata privrednika iz cijele zemlje. Na ovom sastanku govorit će predsjednik centrale udruženja dužnika dr. Marko Kožul, bivši ministar i sadašnji predsjednik financijskog odbora narodne skupštine.

Američki porez na velike imovine

Havas javlja iz Washingtona da je Senat usvojio predlog zakona o porezu na velike imovine i posjede. Kao što je poznato do podnošenja ovog predloga zakona došlo je na ličnu inicijativu pretsjednika Roosevelta. Senat je u taj zakon unio kao dopunu odredbu, prema kojoj od sad ni federalna vlada, ni vlade pojedinih saveznih država neće smjeti da izdaju bilo kakove obveznice ili državne papire. Senat je ovu izmjenu obrazložio time, da treba izbjeći povlastice prevelikih kapitalista, koji bi poslije donošenja ovog zakona uložili dio svog novca u državne papire oslobodjene poreza.

Osnivanje zadruge jadranskih ribara

U dvorani sokolskog doma u Splitu održana je ovih dana prva konstituirajuća skupština zadruge ribara na Jadranu. Iz svih ribarskih mjesta bili su prisutni predstavnici ribara. Skupštinu je otvorio Don Frane Ivanišević. Na dnevnom redu su bile dvije točke i to biranje glavnog odbora i eventualije. Pročitani su pozdravni brzojavi upućeni vlastima. Ideja pokretanja ove organizacije diktirana je u socijalnim momentima. Kaže da je on uvijek posvećivao najveći dio svoga rada siromašnim ribarima. Izabrana je uprava na čelu sa predsjednikom don Franom Ivaničevićem.

Nalazište zlata u azijskoj Rusiji

U rudnicima u Baškiri pronadjene su ogromne rezerve zlata. U rudniku „Goldelši" nadjen je grumen zlata od jednog kilograma i 800 grama.

Prodaje se razno pokućtvo uz povoljne cijene.
Obratiti se na Uredništvo.

GRADSKE VIJESTI

Samoubijstvo starice

U nedjelju na veče oko 11 i po sati skočila je sa obale ispred mlinice Šupuk udova Pažinović Vica stara 80 godina. Neki koji su je vidjeli kako je skočila pokušali su da je sa jednim čamcem spasu ali kako je ona odmah potonula, a bio je mrak, te kada je izvađena već je bila mrtva.

Jedan sat prije samoubijstva nesretna Vica došla je kod jednog agenta žaleći se da su je ukućani otjerali od kuće te da je sada ne preostaje drugo već da se ubije. Agent ju je pokušao da umiri, našto je ona otišla od njega da bi docnije skočila u more.

Uzrok samoubijstva je teška duševna depresija zbog toga što su je otjerali toga dana od kuće, pa nije znala gdje će i šta će raditi. U jednom momentu očajanja, skočila je u more i kako je bila vrlo stara, brzo je potonula i udavila se.

Njen leš je izvučen na gat „Krke“ i tu je cijeli sat ležao jer nije bilo potrebne nosiljke kako bi se prenjela u mrtvačnicu.

Muzičko-literarno veče u hotelu „Krka“

U nedjelju na veče održano je muzičko literarno veče pred hotelom „Krka“ uz sudjelovanje književnice i novinarke Marije Jasinskaja i virtuoza na klaviru g. Franz Th. Kaufmanna. Kako se zbog larme čitateljica nije čula, to je skoro sav program izneo g. Kautmann, koji je inače dirigent opere u Grazu, otsviravši odlično par klavirskih komada ukusno izabranih. Posjeta publike dobra.

Skupština „Napretka“ odložena

Konstituirajuća skupština društva „Napredak“ koja se je trebala održati u nedjelju 18 t. mj. odložena je, jer iz središnice nisu stigli potrebni uputi koji su odavde traženi. Skupštinaće se održati kroz par dana.

Dr. med. MARKO GRDOVIC specijalista za bolesti usta i zube, radi odlaska u inozemstvo biti će otsutan od 15 VIII do 6 IX.

PROTOJEREJ KONSTANTIN I. KRSTANOVIĆ i DJECA održaće u srijedu 21 augusta o. g. u 7 sati, osmodnevni pomen svojoj neprežaljenoj supruzi i mami *Ljubici-Petrici Krstanović* rođenoj od Vinčića, u grobljanskom hramu Sv. Vaznesenja Gospodnjeg u Varošu.

Tuča na sajmu u Suvom Dolcu

U nedjelju je u Suvom Dolcu održan veliki sajam na kome je učestvovalo mnogo svjeta iz bliže i dalje okolice. Gijeli dan bilo je na sajmu vrlo živo. Na veče oko 8 sati došlo je do svađe između dvije grupe prisutnih ljudi oko nekih političkih sivari. Kako je već bilo dosta popijeno vino to je polako došto do velike svađe koja se uskoro izrodila u tuču. U prvom momentu tuča je bila ograničena na par osoba ali je docnije počela skoro opća tuča i u njoj je teško ranjen kamenom u sljepočnicu Sušlić Božo. Vicin star 26 godina iz Primorskog Dolca. Prema izjavi teško ranjenog Sušlića, kada je on vidio da je počela opća tuča, pošao je kući ali ga je Ivan Šerić Filipov udario kamenom u sljepočnicu. U svemu je, prema njegovoj izjavi bilo cca 20 ranjenih od kojih neki i nožem te su ovi preneseni u bolnicu u Split. Vlast je sa velikom mukom uspjela da umiri i razvadi zaraćene strane te je na bojištu ostalo cca 20 teško i lako ranjenih osoba. Većina od ranjenih prenesena je u Banovinsku bolnicu u Split gdje im je pružena prva pomoć. Prema izjavi ranjenog Sušlića, od ovih 20 povređenih osoba, neki su ubodeni nožem, udareni kamenjem, dok je jedan dio ranjen i vatrenim oružjem. Svi koji su se potukli seljaci su iz okolnih sela, što je izgleda dosta doprinjelo da dođe do ove tuče. Na jednoj strani su izgleda bili seljaci iz jednog sela a na drugoj seljaci iz drugog sela.

Ubistvo ili samoubistvo?

U nedjelju oko 11 sati prije podne dva ribara loveći oko mjesta „Oštrica“ u blizini Kaprije, pronašli su jedan leš blizu obale. Odmah su ga prenjeli u Kaprije i kada je izvučen na obalu primjećena je na slijepočnici rana od revelverskog metka. U odjelu je nađena legitimacija koja je glasila na ime Miloša Jakšića, advokatskog pripravnika iz Velike Kikinde, koji je bio sa službom kod advokata g. Dr. Jovana Sremca. Osim ovoga nađene su i dvije karte parobroda „Ljubljane“ kao i 65 din. u novcu. Prema izjavi glavara sela Kaprije kada je leš izvađen iz mora još je krv curila iz rane na sljepočnici te se pretpostavlja da je Jakšić bio usmrćen prije kratkog vremena.

Policija je povela istragu da rasvijetli ovaj zagonetan slučaj, jer se ne zna dali je Jakšić počinio samoubijstvo ili je ubijen.

Leš utopljenika prenesen je u Šibenik, gdje će se obaviti obdukcija, kako bi se utvrdio način smrti.

SPORT

„Solin“ - „Osvit“ 2:0 (0:0)

U nedjelju je u Solinu odigrana revanš finalna utakmica između „Solina“ i „Osvita“ za provincijsko prvenstvo splitskog nogometnog potsaveza, te se završila pobjedom „Solina“ od 2:0. Pobjeda nije zaslužnâ jer je jedan gol pao iz jedanaesterca dok je drugi bio autogol. Igra je za svo vrjeme bila vrlo oštra naročito od strane „Solina“ koji je na svaki način želio da pobjedi sa velikim rezultatom kako bi izišao provinci ski prvak.

Nekoliko puta na terenu su se desili incidenti između navijača „Osvita“ koji su došli parobrodom i igrača „Solina“ koji su ulazili u publiku radi razračunavanja. Uopće „Solin“ je ostavio utisak jednog vrlo nedisciplniranog kluba. Zahvaljujući njihovoj ostroj igri, koja je često prelazila u grubost, povređena su dva igrača „Osvita“ od kojih golman Fančević dosta teško, tako da je „Osvit“ polovinu drugog poluvremena igrao sa deset igrača. Prvo poluvrjeme, naročito početak, pripadalo je „Osvitu“ koji je dominirao na terenu. Ali kako su domaći počeli previše oštro da igraju, to su se igrači „Osvita“ da bi sačuvali noge počeli oslobađati odmah lopte. U ovom djelu igre nazala je dosta šansa propustila, najviše zahvaljujući centru Begi, koji je igrao dosta slabo.

„O s v i t“ je nastupio u slijedećoj postavi:

Fančević

Zajc Rončević I.

Bizjak Sunko Butorac

Ronč. III. Kaclјan Bego Peričić Roščić

Još u I poluvremenu Fančević je povrijeđen dosta teško, ali ipak je ostao na golu sve do 30 min. drugog poluvremena. Osim njega povređen je i Rončević III, koji je docnije onako blesiran zamijenio Fančevića na golu. U timu „Osvita“ najbolju su igru dali Bizjak i Rončević I. dok su ostali igrali prosječno. Najslabiji je bio Bego, kome ništa nije polazilo za rukom. Uopće navala je dala nepovezanu igru, najviše zbog surove igre domaćih. Odbrana je bolje igrala nego navala.

„Solin“ je dao prilično dobru igru. Njegovi igrači igrali su požrtvovno, čak možda malo i previše. Par puta su zbog objašnjavanja ulazili u publiku tako da je igra morala biti nekoliko puta prekidana. Zbog njihovog preoštrog nastupa, nije mogla igra da se razvija.

Sudio je dobro g. Hen iz Splita. Nastojao je da održi igru u svojim rukama, što nije bio lak i zahvalan posao. Publike je bilo dosta. Pored mješčana, parobrodom Jadranske plovidbe došlo je dosta „Osvitovih“ navijača iz Šibenika a osim toga bilo je publike i iz Splita.

Kako u ove dvije utakmice „Osvit“ ima bolju goldiferenciju, to će vjerovatno već druge nedjelje igrati sa prvakom Splita. Ta utakmica će odlučiti koji će od ova dva kluba igrati u eliminatornim utakmicama za državno prvenstvo.

Uspjela noć na Jadriji

„Noć na Jadriji“ koje je priredio jahting klub „Val“ održano je u subotu na veče na kupalištu „Jadrija“. Posjeta je bila odlična, a samo kupalište vrlo lijepo i ukusno okićeno, tako da se prisutna publika odlično zabavila.

Podmirite pretplatu!

Četiri dana na Kornatskim otocima

Sportsko-ribarski izlet sa dobrim vinom i zafrkancijama

Motorna lađa privezana na šibenskoj obali čeka dâ primi četu odabranih — sve po izbor prokušanih ribića — da s njima krene u nepoznato. Mučenica. Ime čudnovato za motornu lađu. Po svoj prilici su je tako krstili po oslobođenju, jer je par puta bila od Talijana radi ilegalne trgovine zaplijenjena i opet iskuplјena. Pa zašto da i ona, kao i mnogi drugi, koji su se istim poslom bavili ne nosi ime „mučenica“. To je sve bio „nacionalni“ rad.

Dvanajest je sati i pol. Svi su oženjeni momci na okupu. Posteljina i pribor sve je već u kapetanovoj kabini. Dva sanduka sa ovim konforom su već na lađi. Jedan sat. Odlazak. Deset familja sa obale pozdravlja svo je „mučenike“ i žele im „lijepu zabavu“. Mučenica oštro reže valove kroz šibenski kanal. Maistral lijepo rashlađuje. Jedan tropski šešir kod sv. Ante leti u more i tim počimlje serija ugodnih iznenađenja, da ga drugi malo dalje na otvorenom moru slijedi na isti način. Spašavanje se ne pokušava, jer ima još dosta rezervi. Sa kupališta „Jadrije“ viju se rupci na pozdrav, a „momci“ im sa lađe dostojanstveno odmahuju. Prolazi se vodičkim kanalom prema Betini, Tijesnom za Hraminu. Mučenicâ u Hramini svršava svoju redovnu prugu i stavlja se na isključivo raspolaganje Kornatskim junacima. Četiri su sata popodne. Navike traže svoje. Dvojica se upućuju u selo da traže mlijeka za bjelu kavu. Ali jedina krava u Hramini još nije pomuzena, pak se mlijeka ne može u taj sat dobiti. Da se ostane vjeran utânačenju — riba ribarima — dvojica ulaze u Hotel Pleslić i traže za „msrendu“ ribe. Gazda nudi vina i slanih srdela. Jedan uzimlje, drugi se nećka. Dolaze redom i ostali da utuku vrijeme dok se brod opere. Uza sve nećkanje deset naših junaka posmâzaše par glava friškoga kruha i stotinjak slanih srdela zalijevši ih dobro crnim Dalmatincem. Ko bi rekao da je to tako dobro! Baš mi pristaje ovaj zalogaj! Mučenica zvoni na odlazak. Pramac se upravlja prama Kornatima a jaki maistral zapljuskava po cijelom brodu, ali nitko se još ne obazire na te malenkosti. Sve su oči uprte u daleka ostrvâ gdje nam je cilj. Iva već po mlo gladi svoj trbušić, jer čuti miris gulaša, koji se u brodskoj kuhinji opet sprema. Toni počimlje već svoj prvi logični govor. Boriš uz pete Ivine, držeć se njega kao svrab nečesa, sa svojim ruskim podoficirskim durbinom razaznaje pojedine otoke, koji su nam već u blizini. Filip namješta radio antenu, da ne budemo od svijeta otsječeni. Direktor pita dali se može i od divljih kornatskih koza dobiti mlijeka. Isak čuči na pramcu i već traži položaj kamo će baciti tunju za komarce. Duži i debeli dokturi zaposjeli jednu stranu broda, jedan nogama a drugi onim debelim i prstima namjesto brojastnica dovršavaju svoju predvečernju molitvu. Sime sa dvorukim očalima već vidi drugu obalu Jadranskoga mora. Sunce već dobrom polovim se uronulo u sinje more, kad je Mučenica spustila svoje

Veslačko-plivačke utakmice u Biogradu

U nedjelju je u Biogradu n.m održana veslačko-plivačka utakmica između P. S. K „Galeba“ iz Preka i V. K. „Biograda“. Iz Preka je bio priređen izlet kojim je došlo oko 200 izletnika, a osim toga bio je izlet i iz Murtera. U samom Biogradu vladao je za ovu utakmicu veliki interes te se sakupilo preko 1000 ljudi koji su sa interesom pratili tok utakmica. U trci četverca pobjedio je Biograd koji je za jednu dužinu stigao ispred Preka. Postava u čamcima bila je slijedeća:

PREKO: Kuštera Ive, Gregov Dinko, Manola Josip, Matacin Jure i korm. Jurin Lavoslav.

BIOGRAD: Niko Kalinić, Petar Jelić, Petar Matijević, Željko Lukačić i korm. Frano Padelin.

Nakon toga održana je water-polo utakmica te se završila pobjedom Biograda od 4:1. Momčadi su igrale u ovom sastavu:

PREKO: Gregov Mile, Gregov Adam, Jurin Lavoslav, Miljenko Perić, Truta Frane i Gregov Valentin.

BIOGRAD: Ivan Roglić, Ante Babara, Tonko Sambunjak, Frane Dominis. Ive Zorica, Josip Jeličić i Mandić Frano.

Na veče priređen je banket u Hotelu „Ilirija“, na kojemu su izmjenjene nazdravice i čestitke. — Raspoloženje je bilo odlično. U 9·30 sati otišli su prečani zadovoljni ovakovim lijepim i prijateljskim prijemom i otpraćajem.

Već se vrše pripreme za revanš utakmicu koja će se održati iduće nedjelje u Preku.

Vodice

Popunjenje mjesta ugovornog poštara

Pred dvadesetak dana otpušten je ugovorni poštar u ovome mjestu. Pošto se to mjesto nije moglo odmah popuniti stalnim ugovornim poštarom, to će se vjerojatno otvoriti natječaj za popunjenje ugovornog poštara. Čujemo da se spremaju natjecatelji bez ikakve srednjo-školske spreme. Mislimo da će se natjecati kogod i sa boljom školskom spremom, te se opravdano nadati da će to mjesto dobiti onaj koji bude imao bolje kvalifike t. j. veću školsku spremu. —

Popravak školskih zgrada

Mjesto Vodice imade dvije školske zgrade, koje bi svojim izgledom i lijepim smještajem na obali morale resiti ovo mjesto. Međutim bar za sada nebi se moglo reći da je tako, jer se obe zgrade nalaze u vrlo lošem stanju. Zgrade bi trebale većeg popravka n. pr. krova, prozora, vratiju, vrtne ograde itd.

Doznajemo da je općina odlučila pobijeliti učiteljske stanove i školske dvorane te popraviti prozore (stakla). Bilo bi dobro i u interesu općine da se pregledaju svi nedostatci, te ukoliko opć. Budžet dozvoljava da se i izvrši malo veći popravak. —

Objava

Izdavanje pod zakup kantine u kasarni 13 peš. puka „Hajduk Veljka“ u Sinju

U štabu komande 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka“ u Sinju na dan 2 septembra 1935 godine u 11 časova održaće se u svemu prema odredbama Zakona o državnom računovodstvu prva usmena pogodba za izdavanje pod zakup kantine u kasarni 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka“ u Sinju za vrijeme od 1 oktobra 1935 do 31 marta 1936 g.

Uslovi se mogu vidjeti svakog radnog dana u kancelariji štaba komande 13 pješadijskog puka u Sinju u kancelarijskom vremenu.

Kaucija za ovaj zakup polaže se na kasi 13 pješadijskog puka u Sinju na dan pogodbe najdalje do 10 časova u gotovom novcu ili u hartijama od vrijednosti u iznosu od dvijestotine i pedeset dinara.

Pravo na učešće na ovu pogodbu imaju samo invalidi priznati invalidskim Zakonom od 4 jula 1929 g.

Pismene ponude imaju biti taksirane prema veličini ponuđene cijene, a po Tar. br. 25.

Iz kancelarije štaba
Komande 13 peš. p. „Hajduk Veljka“
u Sinju — br. 10754 od 7-VIII 1935.

Traži se 2 prazne sobe s pćima u gradu u poslovne svrhe, od 1. IX. Adrese ostaviti u upravi lista.

Soba sa pokućstvom, u varošu unajmljuje se odma.

Kotla *rakijska* sistema „Deroy“. — Prodaju se tri komada.

Unajmljuje se soba, kuhinja i teraca s prvim septembra.

Tijesno

Nesreća na moru

Dne 16. 8. oko 1.30 sati poslije podne u blizini otočića „Brisaga“ nesretnim slučajem izvrnula se ladja (Bracera) vlasnika Kraljevića i Medića iz Mrljane putujući u pravcu Šibenika pri čemu je nastradalo jedno dijete od 5 godina i baš sin Medića.

Poslije više od jednog sata pružili su pomoć utopljenima motorna ladja Pleslić Jakova, koja je u redovitoj pruzi Murter—Šibenik, te neke jedriliee iz Jezera, ali dijete koje je ostalo pri toj nesreći zagubljeno, nije se ni poslije toga moglo pronaći.

Potanje o ovome nije se moglo saznati, jer sami utopljenici, usljed pretrpljenog straha niiesu mogli ništa da ispričaju. —g—

Uredništvu
„TRIBUNE“-Šibenik

Povodom članka „Sjednica općinskog vijeka u Silbi“ potpisanog od nekog T. K. u „Tribuni“ od 13 augusta o. g. želimo, da neupućeni čuju i drugo zvono.

Trebalo bi tražiti na daleko i široko općinu koja bi imala tako nezgodno, neprirodno, ekcentrično sjedište kao općina Silba. Njeno je sjedište na krajnoj periferiji otoka Silbe, koji je u velikoj diametralnoj udaljenosti od otoka Molàta sa svoja tri općinska odlomka. Radi te neprirodne okolnosti dalji su odlomci u raznim prigodama često pogođeni, pa se s razlogom bune. Tako je i u pitanju liječnika.

Odlomci općine Silba: Ist, Molat, Brgulje i Zapuntel smatraju, da je općinski liječnik za njih praktično potpuno suvišan iz slijedećih razloga:

Ovi odlomci imaju idealnu parobrodarsku vezu sa Prekom, kamo se može ići na liječnički pregled, kupiti lijekove i usput kućne potrebe, pa isti dan vratiti kući. Vožnja na pr. od Molata do Preka traje 2 sata, dočim do Silbe traje 4 sata i u najsretnijem slučaju mora se tamo jedanm prenoćiti. Svatko u ovim krajnjim odlomcima uviđa prednost Preka u svakom slučaju, pa se naravno još nije desilo ni jedan put kroz nekoliko godina što imamo općinskog liječnika, da bi neki bolesnik išao u Silbu mjesto u Preko.

Odlomci Molat, Ist, Brgulje i Zapuntel nemaju ništa protivno ako Silba u 20. vjeku hoće da ima svoga liječnika, ali nisu nipošto oduševljeni, da snašaju trošak za uzdržavanje općinskog liječnika od koga oni ovako nemaju potrebe. Liječnik doduše obilazi dva puta mjesečno sve odlomke, ali se u praksi pokazalo, da je to za njih nepotrebno.

Ako je do toga da se korisnije u potrebi nemili rashod na liječnika, neka ga se upotrebi za gradnju projektiranih škola u Brguljama i Zapuntelu, jer je prava sramota, da u 20. stoljeću selo Zapuntel ima dosta djece, koji ne znaju ni čitati ni pisati.

Sve u sve: Liječnika sa nemogućim sjelom u Silbi ne želimo izdržavati. Selo Silba, a eventualno i bliža okolina, kojoj je jedino u interesu da ga tamo ima, ako hoće, neka ga drži i plaća sama.

Niko nas neće odvratiti, da zauzmemo drugo stanovište prema ovom, jer smo uvjereni, da stojimo na zdravom temelju. SA i DD

Zanimljivost

Kao priča iz srednje Azije

U beogradskoj „Politici“ našli smo članak pod naslovom „Sandžak zaboravljen“. Tu se spominje i planinsko selo Pravešovo u Sandžaku, koje broji oko 50 kuća, a on najbliže škole udaljeno je oko 3 sata hoda i to preko visokih, šumom obraslih planinskih prevoja. Dobar je to i vrijedan svijet, pa se zalelio i prosvjete. Pred desetak godina skupili su soljaci između sebe 22 hiljade dinara i podigli školu. Ali učitelja nikako da dobiju. Molili su i preklinjali i lijevo i desno, ali im se niko nije smilovao. I tako škola stoji već godinama, ali bez učitelja, a djeca im ostaju nepismena kao i prije, jer u tom selu dosele niko nije polazio škole i niko ne zna ni čitati ni pisati. Kad im treba pročitati poziv od „nadležne vlasti“, moraju ići u drugo selo... A škola i dalje čeka... Jedino kad dodju izbori, razneže se tvrdo srce vlasti, pa im ju obećaje...

Podjela neba

Polovicom prošlog mjeseca sastala se u Parizu jedna medjunarodna konferencija, na kojoj je bilo zastupano 25 naroda. Zadatak te konferencije nije bio ništa manji, već kako će podijeliti — nebo i razgraničiti ga izmedju pojedinih naroda. Srećom, to nisu bili diplomati i vojni stručnjaci, nego ástronomi koji su u svrhu proučavanja nebeskih daljina podijelili izmedju sebe dijelove neba sa zvijezdama. Na toj konferenciji bile su zastupane sve veće države, osim Njemačke čiji astronomi nisu došli zbog nedostatka sredstava,

---

sidro u uvalici Opata.

Prva i jedina briga te večeri je dobro spremljeni gulaš i nekoliko „ferala“ vatrenog Primoštenca. Ljudi na počinak! Sutra nas čeka posao ribarenja. U utrobi, na palubi i u kabini rasprostiru se slamnjače i već za nekoliko minuta svi su se podali u krilo slatkog sna. Jedini Isak lovi komarce, da nas ujutro iznenadi svojom prvom lovinom.

Prvo jutro. Kavà je već gotova. Ali nema mlijeka i direktor traži jaje za kavu. Iva nudi jaja za kavu. I Boriš želi jaje ali nezna kako se pravi. U službi Iva odmah mu je na raspolaganje i miješa mu jajce za kavu, ali između prstiju mu ispadaju četiri bijele kuglice u kavu. Boriš se još nije za života čistio. Židov. Prije nego li je Mučenica digla sidro na prvo kretarenje na zubace već je Borišu „zlo s u štomaku“. Uvjeravaju ga da je to od mora i jaja u kavi. Iva se ugurzuski podsmijehava. Tetoši ga i nuda mu čaja. Malo zatim nasta trka prama maloj kabini, koja se kroz dan opetovala x puta, a Boris je prvi dan na Kornatima postio. To nas je moglo sutra dan koštati, jer je samo tražio barbune i zubace. Toniju je bilo krivo. Na večer se pobratimiše.

Kod prvog krstarenja uza svu „vještinu“ potrgâše nam zubaci udice. Spustismo čamce i ne čekajuć na veću ribu dali smo se na kanjce i arbune. Ulovismo za ručak i večeru. Prvi risoto bio je izvanredan. Za večerù opet risoto i riba. Sutradan opet riba i risoto, pa risoto i riba. Kruh smo ispekli na obali. Isak čuči sate i sate i lovi komarce. Usidreni smo kod Smokvice. Bacaju se mreže, parangali, ide se pod svijeću tražiti riba. Iva da se naužije vidika izlazi na vrh otoka da ostavi uspomenu. Jedan kornatski dečko kupi mu spužiće u šešir, koji mu je ostavio. Boris želi osvetu i ista se kuje. Kod povratka je Iva našao u kapi osim spuža još nešto, što je Borisu hitnuo u glavu i ako je ruke zamastio.

Već je i subota na izmaku. Lijepo je ali je kratko. Kratko je ali je dosta. Sutra je nedjelja. Zadnji dan. Rđavi predlozi za sutrašnji ribolov. Usvojen je najbolji. Ide se još večeras u Biograd. Kod Karaganje će se još bolje loviti. I ako svi oženjeni — svi oduševljeno prihvaćaju. Ponoći. Biograd. U „Iliriji“ svira orkestar. Zadnji trzaji. Zadnji tango. Prekasno stigli. Pokunjeni vraćaju se na Mučenicu. Ostajemo i sutra. Ribolov se nastavlja. Elegantniji idu na kupalište. Šime, dr. Jure, Iva, Boris paradiraju po plaži. Ribe ne zagrizu. Čudnovato, zar ne? Ostali pesu odojče i pripremaju mesnati ručak na Mučenici. Kupači s plaže, duga nosa vraćaju se. Ni u Biogradu ništa ne ulovise. Dosadno je. Idemo u Šibenik. U 14 sati expedicija konačno napušta lovište i upravlja se u mili dom. Na kupalištu „Jadrija“ dočekani su lovci sa oduševljenjem. Svi se interesiraju i hoće da vide lovinu. Ali ta se nažalost ne može da pokaže, jer je već na sigurnom mjestu kod Ive, Jure i Borisa a i kod drugih sli u manjoj mjeri. U 6 sat popodne rastanak na obali. Kupe se strace i svak vòzi svojoj kući. Kod kuće ih čekaju njihovi mili, a zbog izleta u Biograd ima kod vrata i koja metla. Bilo je lijepo ali kratko. Bilo je kratko ali dosta!

— Jedan od desetorice —

Štampa i vlastništvo: Odlik, Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik. Stanislav Vitaliani